

Lichttherapie

Welkom

Welkom in het academisch ziekenhuis Maastricht (azM). Uw behandelend arts heeft u doorverwezen naar onze dermatologische dagbehandeling voor de behandeling van uw huidaandoening met lichttherapie. In deze folder vindt u de belangrijkste zaken die u moet weten als u deze behandeling krijgt.

Lichttherapie

Lichttherapie wordt voornamelijk bij psoriasis, eczeem en jeuk van de huid toegepast, maar kan ook bij andere huidaandoeningen een oplossing bieden. Onderzoek heeft bewezen dat zonlicht een gunstig effect kan hebben op deze huidaandoeningen. Licht wordt dus gebruikt als behandelingsmethode.

Medewerkers

Op onze dermatologische dagbehandeling werkt een vast team van arts(en) en verpleegkundigen waaronder een gespecialiseerd verpleegkundige (nurse practitioner). Soms is er nog een coassistent (arts in opleiding) aanwezig.

Eerste bezoek

Het eerste bezoek aan de dermatologische dagbehandeling duurt gemiddeld een half uur. U hebt eerst een intake gesprek met de gespecialiseerde verpleegkundige.

Wij bespreken uitgebreid uw huidaandoening en alle gegevens die van belang kunnen zijn voor uw behandeling, worden verzameld. Wij vragen u dan ook om bij uw eerste bezoek aan het centrum alle medicijnen (inclusief zalven!) of een overzicht hiervan, die u thuis gebruikt, mee te nemen. De nurse practitioner bekijkt samen met de arts uw huid en stelt een behandelingsplan op. De verpleegkundige zal u verder uitleg geven over de praktische kant van de behandeling en maakt vervolgspraken. In principe kunt u meteen de eerste keer behandeld worden.

Vervolgbezoeken

- In de behandelingsperiode (acht tot twaalf weken) moet u zonder onderbreking behandeld worden. Het is belangrijk om de hele behandeling af te maken en zo min mogelijk behandelingen over slaan. Zo heeft de behandeling maximaal effect.
- De tijdsduur per behandeling kan variëren van één minuut tot 30 minuten.
- De duur van de totale behandeling is afhankelijk van de ernst van de huidaandoening en de reactie van de huid op de behandeling. Gemiddeld zal dit twee tot drie maanden zijn.
- Tijdens de behandeling bij onze dermatologische dagbehandeling hoeft u niet op controle bij de polikliniek te komen. U wordt tijdens de behandelingsperiode geregeld voor controle gezien door de arts van de dagbehandeling.

Behandeling

Kunstlicht

Bij lichttherapie wordt gebruikt gemaakt van kunstlicht. Veel mensen brengen lichttherapie in verband met radiotherapie (bestraling). Dit is een misverstand. Lichttherapie heeft niets met radioactieve straling of röntgenstraling te maken.

UV-licht

Voor de behandeling van huidaandoeningen door middel van kunstlicht worden twee vormen van Ultraviolet (UV) licht toegepast. Het betreft UV-A en UV-B licht, die beide ook voorkomen in natuurlijk zonlicht. Beide type UV-licht remmen de ontsteking van de huid. Welk type UV-licht wordt toegepast is afhankelijk van het soort huidaandoening en de ernst daarvan. Bij lichttherapie wordt gebruik gemaakt van belichtingscabines. Tijdens de behandeling staat u in deze cabine en wordt u van alle kanten belicht.

PUVA

De stralen van UV-A licht hebben bij de meeste ziektebeelden weinig of geen effect. Daarom wordt

UV-A licht in combinatie met een medicijn, psoraleen, toegepast.

Dit medicijn maakt de huid gevoelig voor dit licht. Deze combinatie wordt PUVA (Psoraleen en UV-A) therapie genoemd. Het medicijn psoraleen kan worden voorgeschreven in tabletvorm. U moet de voorgeschreven hoeveelheid tabletten anderhalf uur voor de belichting in nemen (Orale PUVA). Dat kan het beste met melk en brood. Neem de tabletten niet in op de nuchtere maag en niet bij een vette maaltijd. De stof psoraleen wordt door de huid opgenomen en maakt de huid extra lichtgevoelig zodat de UVA belichting beter in de huid dringt. Bij lokale PUVA worden de huidafwijkingen aan bijvoorbeeld handen en/of voeten ingesmeerd met psoraleengel, de inwerking van de gel duurt twintig minuten. Daarna start de belichting. Psoraleen kan ook in het badwater worden toegevoegd. Dit wordt Bad-PUVA genoemd. U gaat dan eerst gedurende twintig minuten in bad en wordt vervolgens belicht met UV-A licht. Direct na het bad is de huid het meest lichtgevoelig. Na 24 uur is dit niet meer zo.

Wat is de werking van PUVA ?

- Ontstekingsremmend.
- Vertraging van de celdeling.
- Het maakt de huid, hoornlaag dikker.
- PUVA dringt dieper in de huid.

Richtlijnen PUVA

- Tijdens de behandeling mag u geen eigen smeersels op de huid aanbrengen. Een aantal stoffen kan in combinatie met lichttherapie een vervelende verbrandingsreactie op de huid veroorzaken. Gebruik daarom geen crème of zalf vóór de belichting! Gebruik voor de huid alleen de door uw arts voorgeschreven crèmes of zalven.
- Op de dag dat u de PUVA-behandeling krijgt moet u de huid en ogen beschermen tegen zonlicht, ook wanneer het bewolkt is. Dit doet u door middel van het dragen van bedekkende kleding, zonnebrandcrème en een zonnebril die beschermt tegen UV-A licht.
NB: Dit geldt alleen voor de vorm van Orale PUVA (PUVA waarbij tabletten worden ingenomen)!! Houdt u er rekening mee dat vensterglas u niet beschermt tegen UV-A licht, zodat ook in de auto en in huis deze beschermende maatregelen gelden.

Als u een lokale PUVA behandeling krijgt hoeft u geen zonnebril te dragen en beschermt u alleen de huid die behandeld wordt.

- Vanaf 24 uur voor het begin van de PUVA-behandeling tot het einde van de behandeling mag u niet zonnebaden of gebruik maken van een zonnebank. Dit in verband met het risico op verbranding van de huid.
- U staat bij iedere behandeling zoveel mogelijk in het midden van de cabine en neemt steeds dezelfde houding aan
- Onder bepaalde omstandigheden is het verstandig bepaalde lichaamsdelen (zoals gezicht) af te dekken. Zie er zelf bij iedere behandeling op toe dat de huid op dezelfde wijze wordt afgedekt. Bij mannen is het advies om het geslachtsdeel af te dekken met een tangaslip.
- De huid wordt vaak wat droger, schraal en soms zelfs een beetje pijnlijk door de belichting. Wij raden u daarom aan na de behandeling uw huid wel in te vetten. U kunt voor een goede crème of zalf de verpleegkundige om advies vragen en zo nodig een recept krijgen.
- Stel uw behandelend arts op de hoogte van alle geneesmiddelen die u gebruikt. Sommige geneesmiddelen kunnen namelijk het effect van licht en/of psoralenen versterken.
- Het is normaal dat u enkele uren tot een dag na de belichting het gevoel heeft dat u een beetje bent verbrand. Als dit langer dan 24 uur aanhoudt, kunt u dit doorgeven aan de verpleegkundige. Het tijdschema voor de belichting zal dan aangepast worden.
- Tijdens de behandelingsduur raden wij het gebruik van alcoholgebruik af omdat de combinatie van psoralenen en alcohol leverschade kan veroorzaken. Dit geldt alleen bij inname van psoraleen tabletten; dus niet als het middel uitwendig wordt aangebracht.
- Er is onvoldoende bekend over de schadelijkheid van psoralenen op het ongeboren kind. Daarom moet u voor een doeltreffende anticonceptie zorgen tot drie maanden na de PUVA-therapie. Dit geldt zowel voor mannen als vrouwen en alleen bij de inname van tabletten (niet bij de uitwendige vorm).

Bijwerkingen

Tijdens de PUVA-therapie kunnen de volgende bijwerkingen optreden: jeuk, droge huid, roodheid, misselijkheid, hoofdpijn en duizeligheid. Bij een van deze bijwerkingen kunt u de verpleegkundige of de behandelend arts raadplegen.

UV-B

UV-B is het deel van het UV-licht dat gemakkelijk zonverbranding en roodheid veroorzaakt. Daarom wordt bij het begin van de behandeling gestart met een zeer korte belichtingstijd. Gedurende de behandeling wordt deze tijd steeds langer. TL01-lichttherapie is een speciale vorm van UVB-lichttherapie. TL01-lichttherapie is even effectief als de “standaard” UVB-lichttherapie, maar veiliger voor uw huid. Daarom wordt in ons dagbehandelingcentrum als u UVB-belichting krijgt de UVB TL01-lichttherapie toegepast. De behandeling vindt plaats in een speciale belichtingscabine. U staat geheel ontkleed in deze cabine. Ter bescherming van uw ogen kunt u gebruik maken van een speciaal hoogtezonbrilletje. U kunt altijd de cabine verlaten door de deur van binnenuit open te duwen. De lampen gaan dan vanzelf uit.

Wat is de werking van UVB ?

- Ontstekingsremmend.
- Vorming van pigment.
- Speelt een rol bij de vorming van vitamine D.
- Kan zonnebrand veroorzaken.
- Heeft invloed op de celgroei.
- Uitdroging van de huid.

Richtlijnen TL01

- Tijdens de behandeling mag u geen eigen smeersels op de huid aanbrengen. Een aantal stoffen kan in combinatie met lichttherapie een vervelende verbrandingsreactie op de huid geven. Gebruik daarom geen crème of zalf vóór de belichting! Gebruik voor de huid alleen de door uw arts voorgeschreven crèmes of zalven.
- Vanaf 24 uur voor het begin van de TL01-behandeling tot het einde van de behandeling mag u niet zonnebaden of gebruik maken van een zonnebank. Dit in verband met het risico op verbranding van de huid.
- U staat bij iedere behandeling zoveel mogelijk in het midden van de cabine en neemt steeds dezelfde houding aan.
- Onder bepaalde omstandigheden kan het verstandig zijn bepaalde lichaamsdelen (zoals het gezicht) af te dekken. Zie er zelf bij iedere behandeling op toe dat

de huid op dezelfde wijze wordt afgedekt. Bij mannen is het advies om het geslachtsdeel af te dekken met een tangaslip.

- De huid wordt vaak wat droger, schraal en soms zelfs een beetje pijnlijk door de belichting. Wij raden u daarom aan na de behandeling uw huid wel in te vetten. U kunt voor een goede crème of zalf de verpleegkundige om advies vragen en zo nodig een recept krijgen.
- Stel uw dermatoloog op de hoogte van alle geneesmiddelen die u gebruikt. Sommige geneesmiddelen kunnen namelijk de gevoeligheid van de huid voor TL01-therapie versterken.
- TL01-licht is schadelijk voor u ogen. Daarom draagt u tijdens de behandeling een speciale bril. Deze krijgt u op het dagbehandelingcentrum.
- Het is normaal dat u enkele uren tot een dag na de belichting het gevoel heeft dat u een beetje bent verbrand. Als dit langer dan 24 uur aanhoudt, kunt u dit doorgeven aan de verpleegkundige. Het schema voor de belichting zal dan aangepast worden.

Bijwerkingen

Tijdens de TL01-therapie kunnen de volgende bijwerkingen optreden:

- jeuk;
- droge huid;
- roodheid van de huid;
- koortslip;
- oogontsteking.

Bij een van deze bijwerkingen kunt u de verpleegkundige of de behandelend arts raadplegen.

Algemeen informatie

Langdurige blootstelling aan zonlicht versnelt de veroudering van de huid en kan een verhoogde kans op huidkanker veroorzaken. Ook bij langdurige lichttherapie is dit mogelijk. De hoeveelheid licht waaraan u tijdens de therapie wordt blootgesteld, wordt om deze reden nauwkeurig bijgehouden en beperkt.

Locatie

De dagbehandeling Dermatologie van het academisch ziekenhuis Maastricht bevindt zich in het Medisch Centrum Annadal (locatie st Annadal) aan de Brouwersweg 100 bevindt.

Contact

Als u na het lezen van deze brochure nog vragen hebt kunt u deze stellen aan uw behandelend arts of u belt met de polikliniek Dermatologie telefoonnummer 043-387 50 00.

Bereikbaarheid

Bezoekadres:
Brouwersweg 100
Maastricht

T : 043-387 65 43

I : www.azm.nl

E : Info.Patientenvoorlichting@mumc.nl

